— Նյու-Արքի ափ մը հայեր 2.000 դոլար նվիրեցին երեկ Մայր Աթոռին...։

Ունիք արդեն հիմա ձեր սեղանին վրա մեսրոպյան տառերով լրագիրներ, ուր բարձրաձայն կկարդաք նվիրատվությունները հիմնադրամներու, հայրենակցական միություններու, անհատ հայերու...։

— Մալաթիացի, խարբերդցի հայեր բերած են մեծաքանակ նվերներ Մայր Աթոռին համար և շմշկածագցի, շապին-գարահիսարցի հայերու փոքրիկ ընծաներուն վրա, կհավատամ, պիտի բերել ուզեն իրենց նվերները սեբաստացի, տիգրանակերտցի, պոլսեցի, զմյուռնացի և ամեն տեղացի հայեր...։

***

Առեր եք ձեր ծունկերուն վրա մեծադիր նկարը Ս. Էջմիածնա Մայր Տաճարին։ Կդիտեք այդ հրաշակերտ կառույցը հնադարյան։ Ձեր մտքին, ձեր լեզվին վրա կուգան կանգ առնել անունները շինարար, ստեղծագործող, սքանչելատիպ հայրապետներուն, որոնք մտածեր, բաներ ու տառապեր են Հայ Եկեղեցվո պայծառության համար։ Անոնց հորինած աղոթքներն ու շարականները բառ առ բառ, տող առ տող հիմա կարձակվին ձեր լեզվեն։

Դարերը իրենց հողմերովն ու սարսուռներով, իրենց կրակե լեղվակներովն ու արյան գետակներովը անգամ չեն կրցած սասանեցնել Հայ Եկեղեցին։ Այդ իրողության դիտակցությունը կամրապնդե հայուն մեջ հավատքը, որ Վաղարշապատի բլրանց վրա և Ավարայրի դաշտին մեջ ավանդվեցավ ռազմիկ ու աղատասեր մեր պապերուն։

Անոնցմե մնացած թանկագին ժառանգներեն մեծասքանչ կոթողն է այս օրվան Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարը, ուր, լուսավորչահաստատ Գահին վրա բազմած կտեսնենք Մեծ Հավատավորը, որուն սրբատառ պատգամները կներշնչեն, կոգևորեն համայն աշխարհի հայությունը։ Զուսպ, սակայն անկեղծ ու խանդակաթ հրավերները Անոր կարագացնեն կթոտ քայլերը հայ ցեղի զավակներուն՝ ուխտի երթալու ի Մայր Աթոռ, ծնրադրելու, երկրպագելու այն սեղանին առջև, ուր իրենց հետ և իրենց կուշտին պիտի զգան ներկայությունը մեծագործ Վեհափառներուն։

Նպատակ մըն է ուրեմն, որուն իրագործումին համար ամերիկահայության կոչ եղած է Սրբազան Հայրապետին կողմե։ Լավ գիտենք, որ վաղը երբ իրականանա այդ նպատակը, Մայր Աթոռի տպարանի մամուլներուն թավալումին հետ պիտի դեղ առ դեղ, գիրկ առ գիրկ սեղաններուն վրա կուտակվին էջերը այն ծավալուն գրքերուն, որոնք պիտի գործածվին Հայ Եկեղեցվո մեջ ի մխիթարություն հայ հավատացյալներուն։

— Պիտի հաջողի մեր այս նպատակը, մեր քույրերուն և եղբայրներուն զոհաբերության շնորհիվ։

— Ամերիկայի հայությունը հուսախաբ պիտի չընե Վեհափառ Հայրապետը, ես ապոր կհավատամ։

Այս ինչքա՛ն հավատք, այս ինչքա՛ն անկեղծություն և ինչքա՛ն ինքնավստահություն հավաքելով հանձնած ես այս տողուն, Տե՛ր, որ կկոչվի Աղաճանյան Երվանդ, որուն թիկնեղ, ամուր ուսերուն վրա հաճեր ես դնել Մայր Աթոռի տպարանի սարքվածքին համար բացված արշավին շատ ծանր, բայց հաճելի պարտականությունը։

Տո՛ւր, Տե՛ր, ուժ, տո՛ւր կամք (մանավանդ սեր ու գործակցություն) բոլոր Երվանդներուն, որոնք պիտի ուզեն ամեն գնով սրբազնագույն այս նպատակը տանիլ ի հանգրվան։

Ս. ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ

(Բոստոն, «ՊԱՅՔԱՐ» օրաթերթ, 26 հոկտեմբերի 1956 թ.)

ՆՈՐ ՄԱՏՌԱՆ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ՍՈՖԻԱՅՈՒՄ

Նորին Ս. Օծության Վեհափառ Հայրապետին ուղղված դեկտեմբեր 9 թվակիր պաշտոնական մի նամակով, Սոֆիայի հայոց Եկեղեցական խորհուրդը ուրախությամբ տեղեկացնում է Վեհափառ Հայրապետին, որ վերջերս, խանդավառ մթնոլորտում և բարեպաշտ հավատացյալների ներկայությամբ, հանդիսավորապես կատարվել է Սոֆիայի հայոց գերեզմանատան մեջ հայ մատռան հիմնարկեքի արարողությունը։

Մատռան հիմնարկեքի օրհնության մասնակցել են Սոֆիայի քահանայական դասը, դպրաց դասը, գլխավորությամբ ավագերեց արժանապատիվ Տ. Վահան քահանա Փափազյանի։ Այս ուրախ առթիվ ներկա էին նաև Պլովդիվից հատկապես հրավիրված

Պլովդիվի ավագերեց և կրոնական խորհրդի ատենապետ արժանապատիվ Տ. Գեորգ քահանա Սարյանը և Գոլարովգրադից հրավիրված արժանապատիվ Տ. Գարեգին քահանա Տյուլկերյանը։

հավատացյալներին՝ համախմբվել Հայ Եկեղեցու և առաջնորդարանի շուրջ, միասնական ուժերով և համագործակցությամբ աշխատել, ի շահ թեմի ազգային-եկեղեցական կյանքի և հօգուտ հայ ժողովրդի։

Սոֆիայի հայոց գերեզմանատան մատռան հիմնարկեքի արարողությունը

Մատռան հիմնարկեքի օրհնությունը կատարելուց հետո, եկեղեցական խորհրդի ատենապետ պ. Հայրապետ Գուլումճյանը կարդացել է գրավոր մի ուղերձ, այդ առթիվ շնորհակալություն հայտնելով Բուլղար բարեխնամ կառավարության, և կոչ է արել հայ

Նոր մատռան շենքը արդեն բավականին բարձրացել է։ Սոֆիայի առաջնորդարանը, ազգային-եկեղեցական մարմինները որոշել են մեծ շքով և հանդիսավորությամբ կատարել մատռան նավակատիքի և օծման հանդիսությունները։